

Item monendum, stultum esse, eos, qui de Republica consultant, non quæ ab omnibus dicuntur audire, & quod utile si animo voluntare, sed aliquorum insinuationibus commoueri. Commonefacias autem, atq. pollicearis oportet, ea te, de quibus consilere sis pollicitus, & iusta, & utilia, & honesta demonstratum. Eos igitur, quorum ex præterito tempore calumnia delata sit, conuenit hoc pacto insimulationes in consultationibus soluere. Ex præsenti verò tempore oratoribus calumniam solet afferre, primùm quidem ætas ipsas. Nam siue omnino iuuenis, siue senior concione, auditores molestè ferunt. Huic enim nondū incipere, illiverò iā quiescere decorum esse putant. Deinde si crebro orationem habere consueverit. Hic enim importunus videtur esse, et si nunquam antea orationem habuerit. Nam & hic alicuius priuati commodi gratia præter consuetudinem videtur concionari. Ex præsenti igitur tempore huiusmodi pertinet in illum insimulationes fieri, qui apud concessionem orauerit: sed causa de iis afferatur necesse est. A iuniore quidem ex consultantium inopia, &c ex eo, quod suum esse potissimum videtur: quemadmodum si dixero de ludicro lampadarchiæ, vel de gymnaſio, vel de armis, aut de equis, aut de re bellica. Horum enim non minima pars adhæret iuueni. Dicendum est autem quod tametsi nondum iuuenis per ebatatem prudentis esse potest, verum natura, & diligentia quadam certè potest. Ostenendum est etiam, qui aliquid imprudenter gesserit, aduersum casum sibi priuatim dari: assecuto verò communem esse utilitatem cum reliquis. Iuuenis igitur ex iis, atque similibus argumentabitur. Senior autem argumentabitur & ab inopia consultantium, & à facultate sua, præterea, & à magnitudine, & nouitate periculorum, & ab aliis huiusmodi rebus. Crebro autem dictiōnem habere consuetus, ab experientia argumentabitur, & ab eo, quod turpe sit, non eum sententiam nunc dicere, qui antea consueverit. Non autem consuetus argumentabitur tum à periculorum magnitudine, tum ab eo, quod necesse omnino sit, eum, qui civitatis est particeps, de iis, quæ in præsentia aguntur, sententiam dicere. Eas igitur insimulationes, quæ in concessionibus circa hominem fiunt, hoc pacto refellere studebimus. Fiant autem circa rem, cum quis nihil neque iis, à quibus nulla simus iniuria facili, neque iis, qui fortiores, potentiores